

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РИМ XXXI Число 91. Джерси Ситі, Н. Дж., п'ятниця, 21. квітня, 1922. VOL. XXX. No. 91. Jersey City, N. J., Friday, April 21, 1922. THREE CENTS

КРАЙНА ПОРА ПІНЧИТИ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБРОНИ!

СТРАЙКАРІ ПОБИЛИ КОПАЛНИХ СТОРОЖІВ

ВІЛКЕС-БАРЕ, ПА., 19. квітня. — Межі страйкарів та сторожів коло копальні Іст Бостон в повіті Льюїс прийшли до бікни, в котрій страйкарів побити камінцем сторожі. Сторожі втекли домі. Кількох з них ранено, але нікого не ранено тяжко.

ВЖЕ ВІДЧУВАЄТЬСЯ НЕДОСТАТНІСТЬ МЯГКОГО ВУСЛА

ПІТСБЕРГ, ПА., 19. квітня. — Мягке вуся яке почало підноситися на цій, що всі вважають признакою зближення до весни, починає відчуватися недостатність.

Починують сього являється беззастановний зріст числа немісних майстерів, що пристають до страйку.

БІДУВАННЯ СЕРЕД СТРАЙКАРІВ В ЗАХІДНІЙ ВЕРДЖІНІ

НЬЮ-ІОРК, 19. квітня. — Урядники мінерської копні видали заповню, що 80,000 страйкарів майстерів в західній Верджинії знаходяться в дуже прикрім положенні і що їх родина будуть просто голодувати, як їм не поспішать з допомогою.

НЕ ХОЧУТЬ ГОВОРИТИ ЗІ СТРАЙКАРІМИ

ПРОВІДЕНС, РОД-АЛЕНД, 19. квітня. — Властивість ткацьких фабрик в долині Потакет повідомили губернатора стейту Арама Дж. Потера, який запросив їх на конференцію з представниками страйкарів, що вони не хочуть говорити зі страйкарів про погодження страйку. Вони не подали до своєї заяви ніякого пояснення про причину своєї відмови.

ЗЕЛІЗНИЧНИКИ ПРОТИ «ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ КОМІСІЇ»

ШКАГО, ІЛЛІНОІС, 19. квітня. — Делегати комітету зелізничних робітників, що належать до різних колій, зв'язаних з Американською Федерцією Праці, відкинули ініціативу пропозити зв'язати всі залізничні кої в одну організацію, побудовану після засади «одної великої кої».

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯМ АРМІЇ

ВАШІНГТОН, 19. квітня. — Перед сенатним комітетом для видатки з'явився ініціативний і командант Американського Леґіону, організація бунтарських американських ковірів, і в довший промові обговорив становище президента Гарлінга і генерала Першинга в справі числа американських ковірів.

Він старався викласти, що Злучені Держави потребують як найменше 150,000-ї армії, та що за такою армією стоять всі бунтарські американські ковори.

ПАЛАТА ПОСЛІВ ПРИЙМАЄ ВЕЛИКУ МОРСЬКУ ЗАЛОГУ

ВАШІНГТОН, 19. квітня. — Прихильники «великої флотії» віднесли нині велику перемогу в палаті послів. Палата послів прийняла великою більшістю що число моряків на американській военній флотії має виносити 251 мільон доларів. На удержання цього числа визначено 251 мільон доларів. За внесенням голосували демократи і республіканці без ріжних партій.

МОСКОВСЬКІ УЧЕННЯ УТІКАЮМ ПЕРЕД БОЛЬШЕВИКАМИ

ШКАГО, ІЛЛІНОІС, 19. квітня. — Сюди приїхав професор Олександр Максимов, відомий авторитет (поважа) в науці мікроскопічної анатомії.

В хвилі, як більшовицький обійняв уряд, Максимов був професором Царської Академії в Петрограді. Він втік з Росії і скитався по світу, поки Шкагоський Університет не надав йому катедри анатомії.

ПРЕЗИДЕНТ ГАРДІНГ ГРОЗИТЬ ЗАВЕДУВАТИ БІЛ ПРО БОНУС

ВАШІНГТОН, 19. квітня. — Президент Гардінг відвів нині конференцію зі сенатором Вотсоном з ільїани, на котрій говорено про виборшу постанову партійної палати республіканських сенаторів голосувати за бонусом. Сенатор Вотсон висловився, що президент тактичній рішався заведувати законопроект про винагородження для ветеранів, як що конгрес в законі відрізу не покладе, злишки взяти гроші на бонус.

ГАРДІНГ ПОПІРАЄ ЗАКОН ПРО ПОПРАВУ ЗЕМЛІ

ВАШІНГТОН, 19. квітня. — Президент Гардінг обіцяв підписати законопроект аероскопного сенатора Мекенрі, котрий визначує суму 350 мільйонів доларів на ріжні поправки землі в західних стегах.

СЕНАТОР БОРА ПРОТИ ПРИЗНАВАННЯ БАХМЕТЬОВА АМБАСАДОРОМ

ВАШІНГТОН, 18. квітня. — Сенатор Бора критикував в своїй промові становище департаменту стейту в справі Бориса Бахметьова, представника тимчасового російського уряду. Бора говорив, що він поставився, щоби Бахметьов перестав бути представником уряду, котрий упав чотири роки тому назад.

ЗА ЗАМІНУ ПАШПОРТОВИХ ПРАВИЛ

ВАШІНГТОН, 18. квітня. — Кілька європейських урядів запропонували Злученим Державам ріжні зміни в постановках про пашпортні візи, які можуть замінити значно коштів подорожованні для Американи.

Як відомо, американські уряди побірає за вивозом пашпортів на європейські держави ріжні суми 10 доларів. Європейські держави поїздисли свої такти так, щоби і вони побірали за вивозом по 10 доларів. З цього виходила, що американські громадяни, подорожувачі по Європі, більша невгода, як виходила для європейців, подорожувачів по Америці, бо коли європейці в Америці звичайно платили лише одне візо, то Американи в Європі платили декілька разів 20 віз. З того згляду пропозиції європейських держав зменшити кошти віз прирешили більшу користь Американи, як європейцям.

Обіцяє департамент стейту, що він видає річно коло 19,000 пашпортів та побірає за се коло 190,000 доларів.

КОНАН ДОД ПРО ЩАСТЕ ЗА ГРОБОМ

Відомий англійський письменник Конан Дойл, що недавно приїхав до Злучених Держав, виголодів уже кілька відчуттів про свої спіритистичні вірування.

В своїй останній відчиті Дойл замальовував позорбове життя, в яке він вірив і про яке має, як каже, вісти від духів. Него се в його думку край сповісних ідеалів, в якому нема ніякої дисгармонії. Кожний людина, що приходиться сюди, стає молодішою: муштина, приміром, що амер, маючи 80 літ віку, відмолює так, що виглядає якби був в силі віку, а жінчина виглядає, якби мала 25 літ. Потім вже ніколи не старіються. Особи, що померли в дитинстві віку, виростають там до повнолітності. Дити там сміються ріжними дитини. З того бесідник робив заключення, що смерть не повинна мати для нього ніяких страхів, а лише саме щасте.

МІСТО НЕ ПРИЙМАЄ ДАРУ БІБЛІОТЕКИ

Недавно помер в Америці Теодор Вейл, котрий свого часу причинився багато до удовершення бібліотек. А потім був через довгий час президентом Американської Телефонічної та Телеграфічної Компанії. В своїй тестаменті він лишив свою збірку образів та цитрух творів штуки, свою бібліотеку, поміщену в прекрасній мармуровій палаті, містиві Мориставі в стейті Нью-Джерсі, де вона була побудована. Запис одинок мав умову, що місто, приймаючи подарунок, мусить зі своєї сторони зібрати суму 250,000 доларів. — тільки варто палата, після одних знатоків, і обернути її на збогачення бібліотеки та галерії штуки. Місто постановило не сповинити цієї умови, а тим самим не прийняти дарунок багатого винаходчика. Коли вістка про сю постанову мисті дійшла до сестринки покійника, котрій припав гнів, якій стала будувати, вона запропонувала місту вилучити галерею образів та бібліотеку від усіхвіх, що місто зплатить її за гнів. Місто на сю пропозицію згодилося.

ОБЕРТАЄ МІЛІОНАМИ, А НЕ МОЖЕ КУПИТИ МАРКИ ЗА ЦЕНТА

Так звана комісія для аліантського догвту, котру установив недавно конгрес в цілі переговорів щодо сплатення аліантського догвту в сумі 11 мільярдів доларів, які вони винні Злученим Державам, найшла без фондів так, що навіть не має змоги купити собі поштового стемпса за одного цента.

З огляду на те, комісія припорушила сенаторови Смутві, щоби він вистарався в конгресі о визначення її грошей на ведення своєї роботи.

МАХНО В РУМУНІ

В зв'язку зі справою пошуку повстанського отамана Махна на території Румунії, один з буржешенських часописів оголосив інтерв'ю з одним із прихильників Махна. Після його слів отаман Махно, що на території Румунії шукав захисту після поразки в російській війні, був арештований румунською владою і негайно разом з товаришами інтерв'ювані. Відтак його віддали під строгий контроль поліції та буржешенського в'язниці, який бажав перешкодити усякій агітації проти сучасної держави на румунській території. Отаман Махно заявив особисто, що підпис свого пошуку на румунській території здержити від усякої політичної діяльності.

НАМАГАННЯ УБИВСТВО І САМОУБИВСТВО

На дворці підземної залізничної на 79-й вулиці в Нью-Йорку розігралася у вікторок рано страшна сеча. Муштина і жінка стояли довгий час на платформі стації, сварившись зі собою. Наконеч муштина провів жінчину, щоби вона поділилася його на прощання. Коли вона сповнила його волю, він витягнув з кишені револьвер і стріляв до неї. Поцілена в праве лице, жінчина впала на долівку. Муштина зсвернув револьвер собі в голову, вистріляв і впав неживий на місці. Жінчина за хвилину приїхала до себе, витягнулася з підземної залізничної на вулицю і там вона змилла. Коли шпитальний амбуланс привіз її до шпиталю, лікарі заявили, що її поранення не можуть бути ліковані, що вона зветься Мулер, а муштина, котрий пробував убити її, а потім убив себе, є її мужком. Вони були жонаті шість літ і мали дочку, нині вже більшовіку дівчинку. Мимо свого вони ніколи не могли згодитися, і більшу частину свого подружжя життя мешкали окремо, жінка звичайно при своїх родичах. Муж кілька разів робив спроби погодитися зі жінкою, але се на ніщо не помагало, бо подруги по коротким часі нероходилися. Післядній раз робив він такі спроби в понеділок, але вже у вікторок поварився з женою. Він власне відвадив її доми, коли на стації йому приїшла думка страшного винку.

Поліція каже, що він планував убийство жінки і самоубийство вже давніше, бо в його кишені найдено лист до родичів жінки, в котрім він попросив сини винок тим, що не може жити без жінки і не може з нею погодитися, і просить родичів поховати себе в одній гробі з женою. Та покищо ховати будуть лише його, бо лікарі кажуть, що жінка вилає, як не залуду ніякі комплікації.

ЗА ПОЛУЧЕННЯ ВЕЛИКИХ ОЗЕР З АТЛАНТИЧСЬКОГО ОКЕАНОМ

Сенат Злучених Держав почав займатися недавно проектом подучення каналом Великих Озер з Рікою Св. Лаврентія, а тим самим з Атлантисчським Океаном. Уряд Злучених Держав мавби зложити в сю будову коло пів мільярда (500 мільйонів) доларів. Прихильники проекту кажуть, що такий канал мавби велике значення для господарського розвитку краю, що має водне получення з Великими Озерами. Тоді як противники проекту вказують, що канал принісби передовсім користь Канаді, а не Злученим Державам.

КАЖУТЬ, ЩО НІМЕЧЧИНА І РОСІЯ ЗАКЛУЧИЛИ ТАЙНУ ВОЄННУ УМОВУ ПРОТИ ПОЛЬЩІ

ЛОНДОН, 19. квітня. — Кореспондент тутешнього деніка «Дейлі Телеграф» пише: Російсько-німецький договір має далеко більше значення, ніж виходило би з самого тексту договору. Довідаюся, що крім договору, який оголошено генуєвській конференції, і який вже стався прикладом звісний, приготувано ще також додатковий документ, який, коли буде підписаний, матиме значення двох військових умов. Завданям цієї умови в привертати салісність інтересів між Німеччиною і советською Росією для взаємної військової допомоги проти Польщі.

ФРАНЦУСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ПРОТИ НІМЕЦЬКО-РОСІЙСЬКОГО ДОГОВОРУ

ПАРИЖ, 19. квітня. — Французький прем'єр Пуанкаре звернувся до аліантської комісії воєнних владовань, щоби заявила, як німецько-російський договір порушує версайський мирний договір, який Німці підписали.

Йому ходить головною о те, як Німеччина мала право зрікатися відмовлятися від Росії, які аліанти хотіли стягнути для себе.

НІМЦІ ВІДКИДАЮТЬ РІШЕННЯ АЛІАНТІВ ПРО ЇХ УЧАСТЬ В РОСІЙСЬКІЙ КОМІСІЇ

ГЕНУЯ, Італія, 19. квітня. — Німецький міністер закордонних справ др. Вальтер Рагенар заявив, що Німці не думають викриватися до договору, ані шавте не гадають усявистави від участі в нарадах в російській комісії економічної конференції.

Він заявив, що німецька делегація відкинула догаджені аліантів, щоби Німці на будуче не брали участі в нарадах російської комісії, бо аліанти не мають права про се рішати, але домагаються відкидання усяї конференції для постанови у сій справі.

ФРАНЦУЗИ ГРОЗЯТЬ, ЩО РОЗІБ'ЮТЬ КОНФЕРЕНЦІЮ

ГЕНУЯ, Італія, 19. квітня. — Нині рано заявила французська делегація, що як догаджені Німці буде сповіснені і для їх колі буде скликано нове засідання економічної конференції для вирішення участі німецької делегації в російській комісії, то вона покине конференцію і в той спосіб конференція розіб'ється.

Коли Італія про сей план Французів відповіла, зараз уладсе до них і старалися вилучити, аби не розбивали конференції, бо син дуже вразили би почування Італії.

КАЖУТЬ, ЩО ВЕРТАЄТЬСЯ СТАРА ПОЛІТИКА СОЮЗІВ В ЄВРОПІ

ГЕНУЯ, Італія, 19. квітня. — На тутешній економічній конференції з'являються пошті великого політичного значення, які можуть збавити на історії Європи протягом слядуючого півстоліття.

Конференцію скликали на те, щоби поєднала Європу для спільдівання, а виявлялося, що Европа доразу вертається до творення кількадержавних союзів для рівнання і мірвання сил суперників.

Показується, як помиллявся Вудроу Вільсон, коли вірив в об'єднану Європу, бо ось вертається стара Европа зі своїми союзами і взаїмними воєнними приготуваннями.

НЕВТРАЛЬНІ ДЕРЖАВИ ПРОТИ САМОВОЛІ АЛІАНТІВ НА ГЕНУЄВСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

ГЕНУЯ, Італія, 19. квітня. — Шведський прем'єр Гьялмар Брандтс явив нині у британського прем'єра Лойда Джордїя і заявив йому, що він іменем зорганізованих нейтральних держав протестує проти сього, аби аліанти на власку руку усявиставили Німці з російської комісії економічної конференції без відомої цієї конференції.

Лойд Джордїя відповів, що замишання іза німецько-російського догвту спричинило, що в останні дні не скликувано повних комісій, а яких є заступлені всі держави, однак записано, що на будуче се не повториться.

НІМЕЦЬКА ПОЗИЧКА ДЛЯ РОСІЇ

БЕРЛІН, 18. квітня. — В тутешній фінансових кругах заважають, що Німеччина обіцяла советській Росії позичку в сумі 100 мільйонів золотих німецьких марок.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА НЕ ВІРІТЬ В УСПІШНІСТЬ ДОГОВОРУ

ЛОНДОН, 18. квітня. — Англійська преса вважає, що підписання німецько-російського договору є важким дипломатичним рухом, але не вірить, аби його колинебудь можна було ввести в життя.

НІМЦІ МАЮТЬ СУМНІВНІ ПРО ДОГОВІР

БЕРЛІН, 18. квітня. — Німецька преса разі з приводу підписання німецько-російського договору, але не вірить, аби він на будуче унісся в успіх.

ЗА ПОЛОВИНУ ВСТУПНОГО

ПРИЙМАЄСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ.

ОБЕЗПЕЧІТЬ СЕБЕ І СВОЇ РОДИНИ.

наїзником нашої венки України. Воскресення Христового. Слава

назісником нашої школи в Україні! Сповідні і ви свій народний обов'язок та зробить тим пам'ятку, що закупите українські книжки.

Чесно, слава таким українським патріотам, як п. Гр. Пилипко, пресидеслати Укр. Амер. Горгожанського Клубу в Ален-таві.

Тут же мушу пригадати, що українські маленькі школи і

Воскресіння Христового. Славно-Бо мам пане учителя, що українська молоддь тримає в народних дулах Честь і слава членів укр. амер. клубу, як ривіює і наших школярм. Хто слідує:

Володимир КАШИНСКИЙ.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИ-

МАЛА ФАРМА -- ДЕШЕВО

НОВИЙ ДІМ, 5000 кв. ст. до-
брої землі, корова, курні, велика
школа, при місті, на великій
фермі, міст. 30 мінут з Нт.
Йорк, \$300 плати набуває її із
власністю. Голосити з розумно
до оголошення до:
LINCOLN COMPANY,
178 HUNTERDON ST., cor. So. Orange Avenue, NEWARK, N. J.
Отворено від 9 раню до 9 вечером, в неділі до 12. Ілюстрація.

5% ЧИСТОГО ЗИСКУ

ІДЕ НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРИМ КРАЮ.

\$6.00

Сей високо артистично різьблений бюст-годинник є незвичайним шедевром ідеї, зроблений з ковальського препарату, тому сильний як залізо. Колір його золотистий в голубі та зелені-голубі відтінки, тому незвичайно симпатичний для ока.

Потрудя Тараса українця цінтарія, лавровий напівгодини, натуральною деленою фактурою вписав що є коронний кітаси. Годинник даємо вдалучути якості, раз на 48 годин накручується, він сити є вартості \$5.00. Ім'єт Шевченка того рока артистично виконане бартя \$10.00, но з огляду на ліжні ште, ми віддаємо його нєсто за \$6.00, щоби зможемо що коласу українську хату він повинен окрасити.

5% ЧИСТОГО ЗИСКУ

ІДЕ НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРИМ КРАЮ.

\$6.00

стигати тимчасові, щодня «чистого» зиску ми віддаємо на Уксп. Педагог. Товариству на Рівню Школу. Ото заможніша залучить 50 цт. мажоран на перекладку, решту зявлятиме як отримакте товар. Серго чудового випадоху іде не можете дістати: лише у нас, а що наклад не великий, тому лишити сейчас. Потребуємо

500
указаний агентств сей-
час кооперативу принадлежит
\$100 до \$300 тысяч.

1918 P. 1922 P.

MAJESTIC TRADING COMPANY,
Dept. S, CHICAGO, ILL.

через ГАНБУРГ, АНТВЕРП, РОТТЕРДАМ, БРЕМЕН, ЛАНДШУТ, про-
данные по контрактам «Икс». Пассажир информации до одного или двух
дней. Последнее правило не имеет значения для пассажиров, которые
с: с новым графиком, не имеет информации о новых рейсах до
ЕВРОПЕЙСКОЕ ПАРОХОДНОЕ АГЕНТСТВО 115 FIRST STREET NEW YORK, N. Y.

роївців. Найбільші маєтки і справжніх, у війні з Татарами поролівських попадають в руки власних отаманів, але менше о- польських і спольоніх бізнаних з нею полковників". Інструкція з 25. червня 1648

під польського шляхти. В усіх
поліщанському входив в шлях-
цій стан України польсь-
кий дух, дух немиря-
ний. Тут український шляхти-
ць в Україні, Польщі, в
літ всі європейські народи
перед Татарово взяло на себе
кормити козацтво. Треба би
писати величезну книгу, яку
можливо було б написати
в податі посвідки чужинці
самих Польщі, що справді
так: що не польські, але
українські гріти загатали бу-
дівлю Польщі, Польщі, Поль-
щі в Європі. Лише для
Україну наведу деякі.

Якімсь, польський поет, що
р. 1648 віршованого поема По-
ліщан під Корсунем, назвав ко-
зацький шляхтицький шлях
(Польщі) "Польський мідний
шляхтицький жалували в листі з

для посів на сонник з упи-
саним, що в Польщі, а в
вибуху козацького повстання
каже: "побідники, чи побіде-
ні, все програмо, бо нічим
козацьку, валимо, що **потугу**
сторичну козацького
козацького пересте-
рила українське боярство
(шляхти), "українське козацтво
стало одиноким охоронним
проти Татар і Турків. Се
протиположний погляд
істориків, котрі були свідками
героїзму українського ли-
царства. Ті польські свідки
стверджують, також, що протипу-
кучно, що в Польщі, Польщі
Польщі руйнувала сей мур, бо
нівецька козацьчина, вказує й
руки і ноги, не даючи їй за-
дати вогню, в її власній гі-
рності, польських свідків
протиположний погляд, що
Польщі, але України, були швед-

лиция 1648: «тримати ті краї (країну), котрі суть охороно-корольства, наче найсильніша кріпость проти варвар, чия спосилотиі правє око і царь, з которого наміреє приїхати до нас іменімъ іже живє». Польський історик Шафножа писав: «Цілий близкий Схід врятує перед козатством, як якого ворогом байдужайшимъ».

Поліції, для своїх національно-політичних і для своїх габаритистичних цілей. Такими небезпечними старалися позискати прихильність Європи і поміч для вбивства Поліції. Австрійські Поліції хотіли тим інтитувати від Австрії право панування над народом українським. Осві цьому вишла не тільки Європа, але й Польща.

одати на Низу слухно могла у
потуга за голову, чим зацідку
редставницю давньої шляхоц
кої лшарськості. Перші ко
цшало-польськй вйни бую
випадком боротьби між шляхоц
ким замизмуванням спокою та
мшборськх праць і козацьк
мх нахилом воювати з поган
ми".

ВІД 10. СІЧНЯ С. Р.
ДОК. МЕД. МУСІЯ КАДЕЦЬ
50 ST. MARKS PL. (6th St.)
коли Другої Світової війни.
буває приймає подорожні. 1—7
годин з 8—6 вечір. У Week-end і свята
9—1 годин.
Телефон: Dry Dock 1118.

